

Epeso

Jesus hā h'yy ka'eeh do Epeso häd näng do panang bā habong do hā Paw-Ro ma erih do hahŷŷh

Kedēng do ky n'aa hahŷŷh

¹ Paw-Ro ŷ ti hŷŷh, P'op Hagä Do karēn do hyb n'aa Kristo Jesus mejūū do see ŷ hado däk doo. Ÿ edēng bëeh, Epeso panang bā habong do tsyt hē P'op Hagä Do wë kasëew hõm doo, Kristo Jesus hā h'yy kata däk doo, ta hā h'yy kanerét doo.

² Āā karēn P'op Hagä Do är Yb, Jesus Kristo Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do na-ääj hē ky en'yym bë hā. Āā karēn baad bë rah'yyb en'yym.

Kristo hyb n'aa ji P'op Hagä Do ky n'aa edēng do ky n'aa hahŷŷh

³ Taw'ääts hē ji j'aa etsë P'op Hagä Doo, är Wahë N'aa Jesus Kristo h'yy kaha'eeh doo, ta Yb. Ti né ta ti tabag'ääs doo bā är taky n'aa edēng do sahõnh hē baad hadoo doo me, hŷ pong jé hana doo me, badäk hahŷŷ bā naa nadoo doo me. Èr taky n'aa edēng, Kristo hā är h'yy kata däk tabanoo do hyb n'aa.

⁴ Hahŷŷ da tabad'oo är hā: Sahõnh hē badäk hahŷ tapahuunh do pooj jé, Kristo hyb n'aa är tabasëew hõm ta wë. Èr tabasëew hõm tsyt hē, nesaa do mahãnh, baad had'op doo da är babok hyb n'aa ta matym gó. Èr takamahän do hyb n'aa,

5 sahõnh hẽ tapahuunh do pooj jé, Jesus Kristo hyb n'aa ēr hã tah'yyb däng, ta taah ēr bahadoo hyb n'aa kä. Tii d'tawén d'oo, tii da tah'yyb däng do hyb n'aa, tii da takarẽn do hyb n'aa.

6 Ta wẽ ēr tabasëew hõm, ta taah ēr bahado däk tabanoo na-ãaj hẽ, tak'ëp taky enyyym do hyb n'aa ji j'aa etsë hyb n'aa ta hã. Baad ēr wẽ taky enyyw hõm ta T'aah hyb n'aa, takamahãn doo.

7 Ta T'aah hyb n'aa, ta T'aah majyyw me ēr tabed'ëep nesaa do mahãnh. Ta T'aah ēr hyb n'aa tadajëp do hyb n'aa, tabawug hõm nesaa do ēr h'yyb tym gó hanäng doo. Tii d' tawén d'oo, tak'ëp taky enyyym do hyb n'aa.

8 Tak'ëp né hẽ ēr wẽ taky enyyw hõm. Sahõnh hã ēr tah'yy gan'yyh, sahõnh hã ēr h'yy kadaw'uuh tan'oo bã.

9 P'op Hagä Do karẽn do hyb n'aa tametä wät ēr hã nyy da tah'yyb däng tabad'oo Kristo hyb n'aa. Pooj jé, dooh hapäh pé tah'yyb däng doo.

10 Hahÿ ti P'op Hagä Do h'yyb däng tabad'oo: Tah'yyb däng do noo gó kajaa bã kä, sahõnh hẽ, hÿ pong jé habong doo, badäk hahÿy hã habong do na-ãaj hẽ, sed hã da tabata däk, sahõnh hẽ sa nu gabóg Kristo bahado däk hyb n'aa kä.

11 Kristo hyb n'aa, ãã P'op Hagä Do asëew hõm ta karapee ãã bahadoo hyb n'aa. Tii d' tawén d'oo, p'ooj ub tah'yyb däng do hyb n'aa tii da ãã hã tabad'oo. Takarẽn doo da né hẽ P'op Hagä Do moo wät sahõnh hẽ.

12 ãã tabasëew hõm ta wẽ, P'op Hagä Do kabaj'aa do ãã j'aa etsë hyb n'aa, ãã pooj jé Kristo hã h'yy kae däk doo.

13 Kristo hyb n'aa, bẽ hã na-ãaj hẽ taban'oo däg

kän ta karapee bë bahadoo hyb n'aa hÿy kä. Baad hadoo do ky n'aa, ji tabed'ëep do panyyg n'aa hanäm do bë maa napäh bä, Kristo hã bë h'yy kae däk bä kä, bë hã taban'oo däg kän ta Sahee taky n'aa enooh do paah.

14 Ta jawén, ta karapee P'op Hagä Do baad tabed'ëep noo gó kajaa bä kä, èr gadoo da sahõnh hẽ èr hã taky n'aa enooh doo. Pooj jó dó èr hã tabanoo ta Sahee, ta jawén èr gadoo do metëe n'aa. Sahõnh hẽ ta ti tawén d'oo, ta kabaj'aa do ji j'aa etsë hyb n'aa.

*Jesus hã h'yy ka'eeh do sa hyb n'aa Paw-Ro ky
n'aa etsëë do ky n'aa hahÿy*

15 Ti hyb n'aa, ÿ ky n'aa napäh bä Jesus, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hã bë h'yy kae däk doo, sahõnh hẽ ta hã h'yy ka'eeh do bë kamahän ÿ ky n'aa napäh bä na-ääj hẽ,

16 ÿ paa du doo P'op Hagä Do hã ÿ j'aa etsë bë hyb n'aa. Dooh ÿ eréd bä bë hyb n'aa P'op Hagä Do ÿ j'aa etsë doo. P'op Hagä Do hã ÿ ky n'aa etsëë bä, bë ÿ ky n'aa ets'ëë had'yyt hẽ.

17 P'op Hagä Do èr Wahë N'aa Jesus Kristo h'yy kaha'eeh doo, èr Yb tak'ëp kabaj'aa doo, tak'ëp baad hadoo do hã ÿ ky n'aa etsëë, ta Sahee me bë tah'yy gan'yyh hyb n'aa, bë hã tagahoot hyb n'aa na-ääj hẽ, baad P'op Hagä Do bë bahapäh hyb n'aa kä.

18 Bë hyb n'aa ÿ ky n'aa etsëë, bë h'yy kadaw'uuh P'op Hagä Do an'oo bä, bë hapäh hyb n'aa ny hadoo do baad hadoo do ta jawén bë gadoo do pan'aa

bë P'op Hagä Do wén naëej wät.* Æä karën bë bahapäh tak'ëp hajõng doo, tak'ëp hetsooh do ta karapee tsyt hẽ ta wẽ kasëew bong do sa hã taky n'aa enooth doo, ta jawén ragadoo hyb n'aa.

¹⁹ Æä ky n'aa etsëe na-ääj hẽ bë bahapäh hyb n'aa, tak'ëp sahõnh hẽ bahänh hadoo do ta hejój eér, ta hã h'yy ka'eeh do hã tanoo doo. Ti né hẽ ta ti ta hejój tak'ëp ta kabaj'aa doo me tametëeh doo,

²⁰ dejëp do mahang Kristo ganä wät tan'oo bã. Ta ti hejój me né hẽ, hÿ pong jé, ta hub hadäk hënh, takaweh'ëeh doo bã, Kristo basooh P'op Hagä Do an'oo bã,

²¹ sahõnh hẽ kabaj'aa do ji nahapäh do sa bahänh, sahõnh hẽ bag'ääs do ji nahapäh do sa bahänh, sahõnh hẽ hejój enäh do ji nahapäh do sa bahänh, sahõnh hẽ mejüü do ji nahapäh do sa bahänh Kristo bahado däk hyb n'aa kä. Sahõnh hẽ hyb n'aa jewyk doo, da hẽ habong doo, ta jawén habong do na-ääj hẽ, sa bahänh hyb n'aa jawyk Kristo bahadoo P'op Hagä Do an'oo bã na-ääj hẽ.

²² Sahõnh hã Kristo mejüü P'op Hagä Do an'oo bã, sa hã taj'aa ketsëe däk do hyb n'aa. Sahõnh hẽ ta hã h'yy ka'eeh do sa nu gabóg Kristo, P'op Hagä Do an'oo bã.

²³ Kristo hã h'yy ka'eeh doo, Kristo hub hadoo, ta tsyym hadoo, ta moo hadoo. Sa hyb n'aa baad sahõnh hẽ takaja däk Kristo wẽ, ta hã rakata däk hyb n'aa. Kristo né hẽ ti sahõnh hẽ baad takaja däk hanoo doo.

* ^{1:18} Badagyp do hadoo doo gó ji bawät nä noo gó, ji P'op Hagä Do naëenh Jesus hã ji h'yy ka'eeh hyb n'aa, edëb had'yyt do takarën tabanoo do hyb n'aa ji hã. Hajõng baad hadoo do na-ääj hẽ takarën tabanoo ji hã.

2

¹ Bëëh, dejëp do hadoo bë h'yyb tym p'ooj ub P'op Hagä Do hää, tamejüü do bë ky nadaheeh do hyb n'aa, baad nadoo do bë moo bok do hyb n'aa na-ääj hë.

² Nesaa do bë moo heb'ooh paah, badäk hahÿy hää habong do P'op Hagä Do hää h'yy kana'eeh do rabahed'oo doo da né hë. Ti noo gó bë paa ky daheeh Nesaa Do Yb, karap'aar h'yyb nesaa do wë hää habong do sa wahë n'aa, P'op Hagä Do hää ky nadah'eeh do sa h'yyb mejüü doo.

³ Ää na-ääj hë, ää sahõnh hë, ky nadah'eeh do sa da h'yyb hadoo paa ääh, Jesus hää ää h'yy kana'eeh nä bää. Nesaa do ää hub karën do jawén, ää h'yyb säg karën do jawén na-ääj hë ää babok paah. Nesaahyb n'aa ji h'yyb ji henäng noo gó naa, ää na-ääj hë P'op Hagä Do rejää paawä, sahõnh hë ta wób sa nemuun.

⁴ Ti hado né paawä, P'op Hagä Do tak'ëp ji tat'yyd mehñin doo, tak'ëp är takamahän do hyb n'aa

⁵ är tabedëeb wät hadoo Kristo sii är dejëp do hadoo noo gó. Dajëp hadoo paa eär, P'op Hagä Do mejüü do är ky nadaheeh do hyb n'aa. (Jäääm hë bë hää taky enyym do hyb n'aa bë tawén edëeb wät nesaa do mahänh. Dooh bë hanaa tado bää tii.)

⁶ Kristo sii är ganä wät hadoo tan'oo bää, Kristo Jesus sii hÿ pong jé är bat'oohn hadoo tan'oo bää na-ääj hë,* Kristo hää är h'yy kata däk do hyb n'aa.

⁷ Tii d' tawén d'oo, tak'ëp, sahõnh hë bahänh hadoo do taky enyym do hÿ jawén sahõnh hää

* **2:6** Ta sii är bag'ääs hyb n'aa, ta sii hÿ pong jé är bat'oohn tan'oo bää.

takametëeh hyb n'aa. Ër hã Kristo Jesus bad'oo do hã kametä däk tak'ëp ji wë taky enyym doo.

⁸ Jääm hẽ bẽ hã taky enyym do hyb n'aa bẽ tedëeb wät nesaa do mahãnh, bẽ h'yy ka'eeh do hyb n'aa ta hã. Dooh bẽ hanaa tado bã tii. P'op Hagä Do anoo tii, ji matym n'aa hadoo.

⁹ Dooh baad hadoo do ji moo wät do hyb n'aa ji tawén ed'ëep, ji daaj hẽ ji hã hẽ ji h'yy kasabé mahãnh.

¹⁰ P'op Hagä Do mo haj'aa ëär. Papuuj ër tapehu-unh Kristo Jesus hyb n'aa, baad hadoo do ër moo bok hyb n'aa hahyjy kä. P'op Hagä Do enyyw däk paa ër pooj jé ta ti baad hadoo do ër moo bok do pan'aa.

Séd rah'yyb hedo däg kän sahõnh hẽ Kristo hã h'yy ka'eeh do ky n'aa hahyjy

¹¹ Ti hyb n'aa, bëëh, Judah buuj nadoo doo, "Masuuj noo byyh kanehök do" bẽ ramaneëenh do Judah buuj hã, sa daaj hẽ "Masuuj noo byyh kehök do" rakamaneëenh do hã, bẽ hyb n'aa newë nyy da pooj jé bẽ babok do paah. (Ta ti Judah buuj bad'oo doo, sa daaj hẽ sa hã hẽ ramoo bok do tii.)

¹² Ti noo gó, dooh Kristo bẽ hapëë bã. Dooh Isaraéw buuj, P'op Hagä Do karapee uuh bẽ do bã. Dooh bẽ gado bã ti noo gó Isaraéw buuj sa hã P'op Hagä Do ky n'aa enooh doo, sa uuh bẽ nadoo do hyb n'aa. Badäk hahyjy bã bẽ baboo né paawä, dooh baad hadoo do bẽ gada pé ti noo gó, daap bẽ babok, dooh P'op Hagä Do bẽ hapëë bã ti noo gó.

¹³ Hahyjy kä, Kristo Jesus hã bẽ h'yy kata däk do hyb n'aa, bëëh, pooj jé dawëë P'op Hagä Do mahãnh habong doo, p'eets hẽ, ta wë bẽ tamana kän, Kristo ji hyb n'aa tadajëp do hyb n'aa.

14 Kristo né ti hanoo, Judah buuj, Judah buuj nadoo do rakamanajē bong hyb n'aa. Séd uuh hē ër bahado däk tan'oo bā kä. Pooj jé ti anäng ta baa besuu n'aa hadoo, sa h'yyb gó Judah buuj dooh ragado bā Judah buuj nadoo do hanoo doo. Dooh séd rah'yyb hedo bā pooj jé, rakamaj'īi paah. Hÿý kä Jesus ado hōm ta baa besuu n'aa hadoo doo.

15 Hahÿý d' tabad'oo tii: Ji hyb n'aa tadajëp do hyb n'aa, dooh Mosees ky n'aa jaw'yyk doo, hajōng hedoo do hā ji tamejūū do hyb n'aa tado wäd bā P'op Hagä Do ji tagadoo, Kristo an'oo bā. Tii d' tawén d'oo papuuj hadoo do takarēn. Takarēn sét rabahado padëék Judah buuj Judah buuj nadoo doo, ta hā rah'yy kata däk do hyb n'aa. Tii d' tabad'oo do hyb n'aa, tado hōm rakamaj'īi doo.

16 B'aa kajatsék do hā tadajëp do hyb n'aa, tado hōm kän rakamaj'īi doo. P'op Hagä Do najiis raba-hado padëék tan'oo bā, b'aa kajatsék do hā tadajëp do hyb n'aa. Dooh ta majīi rahado boo bā tan'oo bā, ta hā h'yy ka'eeh doo.

17 Kristo ewäd hyng, ta ky n'aa hanäm do ji tamaher'oot hyb n'aa. Ta ky n'aa hanäm do an'oo bā h'yyb nyyw gó ji bawät P'op Hagä Do wë, ta wób sa wë na-äaj hē. Bé hā, dawëë P'op Hagä Do mahanh habong do paa hā, ää Judah buuj hā, P'op Hagä Do ky n'aa napäh do hā na-äaj hē tamaher'ood wät ta ti ky n'aa.

18 Hÿý kä Kristo hyb n'aa, sahōnh hē ëär, Judah buuj, Judah buuj nadoo do na-äaj hē, ër hajaa ër ana bā ër Yb hÿ pong jé hawät do matym gó,[†] sét ub ta Sahee hyb n'aa, ër gadoo doo.

[†] **2:18** Ji ky n'aa ets'ëë bā tii, ji ma ejäm bā, P'op Hagä Do ji j'aa etsëë bā na-äaj hē.

19 Ti hyb n'aa kä, bëëh, Judah buuj nadoo doo, dooh ta wób buuj bë do wäd bää. P'op Hagä Do karapee uuh né hẽ bë hÿy kä. P'op Hagä Do taah né hẽ bëëh, ta wób sa nemuun.

20 Tsäng s'ëëb, tób pan'aa ta hejój n'aa jó ji at'ëëg häng do hadoo bëëh. Jesus mejüü doo, Jesus ky n'aa rod na-ãäj hẽ, ta ti tób hejój n'aa hadoo. Pä yb, sahõnh hẽ tób mesoo doo, Kristo Jesus né hẽ tii.

21 Sahõnh hẽ ëär, ër h'yy kata däk Kristo hää. Kristo hyb n'aa, p'op gadat'ëë sëëk do hadoo tób pan'aa hadoo do ëär, P'op Hagä Do tób n'aa hadoo ër bahadoo hyb n'aa, tsyt hẽ Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do wë kasëëw däk doo.

22 Kristo hää bë h'yy kata däk do hyb n'aa, bëëh, Judah buuj nadoo doo, bë na-ãäj hẽ séd hää bë h'yy kata däk sahõnh hẽ Jesus hää h'yy ka'eeh do wób sa sii, P'op Hagä Do tób n'aa hadoo ër bahadoo hyb n'aa kä. Ta Sahee ër mahang tabawäd kän.‡

3

1 Ti hyb n'aa kä, ÿyh, Paw-Ro, Judah buuj nadoo do hää Kristo Jesus ky n'aa ÿ ma metëëk do hyb n'aa ÿ radawäts gëët doo, ÿ ky n'aa etsëë bë hyb n'aa.

P'op Hagä Do h'yyb däng do Paw-Ro hää takametä däk do ky n'aa hahÿyh

‡ **2:22** Hahÿ tahanäng pé ti tég nad'ëëd is do 20, 21, 22 hää kerii däk doo: Sét ken'yyh sahõnh hẽ ëär, ër ky daheeh Kristo ky n'aa Jesus mejüü doo, ta ky n'aa rod na-ãäj hẽ ër hää rama met'ëëg wät doo. Kristo hyb n'aa né hẽ séd hää ër h'yy kata däk. P'op Hagä Do karapee, tsyt hẽ ta wë kasëëw bong do ër bahado däk Kristo an'oo bää. Ta Sahee me P'op Hagä Do awät hÿy kä ër mahang.

² Hā ū P'op Hagä Do anoo, bëëh, Judah buuj nadoo do ū ma metëëk hyb n'aa ji wë taky enyym do ky n'aa. Hā ū, bë ky n'aa napäh hā ū tan'oo däk doo.

³ Ta h'yyb däng doo, pooj je ji nahapäh nä do P'op Hagä Do metä wät hā ū. Ganapog is doo me bë ū ma erii däk ta ti ky n'aa hā nag'aap hē.

⁴ Bë ner'ood bä, bë hyb n'aa matakä bä, bë hapäh da, baad ū bahapäh Kristo ky n'aa pooj je ji nahapäh doo.

⁵ P'ooj ub, ji wahë maküü hā dooh P'op Hagä Do metä bä paa nyy da tah'yyb däng tabad'oo doo, da hē ta Sahee me Jesus mejuü do sa hā, ta ky n'aa rod sa hā na-ääj hē tametëeh do pénh. Tsyt hē ta wë tasëew hõm do sa hā tametä kän.

⁶ Hahū ti da hē tametëeh doo: Jesus ky n'aa hanäm do ragado bä, séd hā rah'yy kata däk Kristo Jesus hā. Ti hyb n'aa kä, Judah buuj nadoo do ragadoo da Judah buuj sii P'op Hagä Do sa hā taky n'aa edëng doo. Sét hē Jesus hub hadoo rabahado padëëk Judah buuj sa sii. Sét né hē P'op Hagä Do karapee rabahado padëëk. Judah buuj sa sii ragadoo da hū ū kä P'op Hagä Do ky n'aa enooh doo.

⁷ P'op Hagä Do ky enyym do hyb n'aa wë ū, ta hejój hā ū tabanoo do hyb n'aa, hā ū taban'oo däk ta ti ky n'aa hanäm do panäg n'aa ū bahadoo hyb n'aa.

⁸ Sahõnh hē P'op Hagä Do karapee sa yd je had'os do né paawä ū, P'op Hagä Do anoo hā ū, Judah buuj nadoo do sa hā ū maher'oot hyb n'aa Kristo tak'ëp ky enyym doo, tak'ëp kabaj'aa do ky n'aa. Dooh ji haja bä baad ji h'yy kadawuung bä Kristo

wē hanäng do hā. Jāām hē ta uuh hā ji h'yy kadaw'uu, tak'ēp ta bahānh baad tabahadoo do hyb n'aa.

⁹ P'op Hagä Doo, sahōnh hē mo haj'aa näng doo, hā ū tabanoo ta wób ū maher'oot hyb n'aa nyy d' tabad'oo tah'yyb däng doo, p'ooj ub sahōnh hē badäk hahŷy bā habong do paa hā tamanetëeh doo, ta h'yyb gó tenäm doo.

¹⁰ Tii d' P'op Hagä Do wén d'oo, hŷy kā, Jesus hā h'yy ka'eeh do sa hyb n'aa kametä däk hyb n'aa wē hā habong do kabaj'aa do sa hā, wē hā bag'āās do sa hā na-āāj hē, P'op Hagä Do h'yy ganäng sahōnh hē hā.

¹¹ P'ooj ub, sahōnh hē tadu dahäng do pooj jé P'op Hagä Do h'yyb gó tabanyy däk doo da né hē tabadoo kän ta tii, Kristo Jesus, Ër Wahë N'aa bad'oo do hā.

¹² Kristo hā ër h'yy kata däk do hyb n'aa, ta hā ër h'yy ka'eeh do hyb n'aa na-āāj hē, h'yyb neŷym doo me ër hajaa ër ana bā P'op Hagä Do matym gó ër ky n'aa ets'ëë bā, ër ma ejäm bā. Dooh ge'ŷym pé ji.

¹³ Ti hyb n'aa ū etsëë bē hā, bē h'yy gejë hōm manäh, nesaa do ū radawäts gëët doo bā bē hyb n'aa ū ahoop do hyb n'aa, baad tabahadoo hyb n'aa bē hā ta ti ū ahoop doo. Taw'āāts hē bē tsebee ta ti hyb n'aa.

¹⁴ Ti hyb n'aa kā, taron ū nu paa me ū bahyy häng ër Yb hŷ pong jé hawät do wē, bē hyb n'aa ū ky n'aa etsëë hyb n'aa.

¹⁵ Ta ti ër Yb an'oo bā hŷ pong jé habong doo, sahōnh hē badäk hahŷy hā habong do na-āāj hē rababok hyb n'aa.

¹⁶ Tak'ēp ër Yb kabaj'aa, tak'ēp baad ub. Ti

hyb n'aa ÿ ky n'aa etsëē ta Sahee me bë tah'yyb hej'oonh hyb n'aa.

¹⁷ Aã ky n'aa etsëē na-âāj hẽ bë h'yyb gó Kristo bawäd had'yyt hẽ hyb n'aa, ta hã bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa. Aã ky n'aa etsëē bëéh, baad had'yyt hẽ bë kamahän hyb n'aa, kamahän gó sahõnh hẽ bë moo bok hyb n'aa,

¹⁸ sahõnh hẽ P'op Hagä Do karapee wób sa sii baad bë h'yy kadaw'uuh hyb n'aa tak'ëp baad had'op ji Kristo kamahän do hã.

¹⁹ Aã karën paawä bë bahapäh ta ti ji Kristo kamahän doo, dooh né paawä ji haja bã sahõnh hẽ ji hapëë bã, ta bahänh baad ub tabahadoo do hyb n'aa. Ji hã takamahän do bë bahapäh ÿ wén karën, baad bë h'yyb gó P'op Hagä Do bawät hyb n'aa, P'op Hagä Do bawät doo da né hẽ bë baboo däk hyb n'aa kä.

²⁰ Ta hã ër hajaa ër ky n'aa etsëē do bahänh, ër hajaa ër hyb n'aa newëë do bahänh tak'ëp P'op Hagä Do hajaa tamoo wät ër mahang, ta hejój me ër h'yyb gó hawät doo me.

²¹ Aã karën Jesus hã h'yy ka'eeh do sa hyb n'aa, Kristo Jesus hyb n'aa na-âāj hẽ P'op Hagä Do kawehëë däg had'yyt hẽ. Ÿÿ. Tii d' né hẽ. Taw'ääts hẽ.

4

P'op Hagä Do karën doo da ji bawät do ky n'aa hahÿÿh

¹ Ti hyb n'aa, ÿÿh, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do ky n'aa ÿ ma metëëk do hyb n'aa ÿ radawäts gëët doo, tak'ëp ÿ betsëē bë hã P'op Hagä Do ta wë tats'yyt do sa hã takarën doo da né hẽ bë babok.

² Taw'āāts hē dooh né hē bē h'yy kasabé bā. Taw'āāts hē kaja hē denaa hē bē h'yyb bē mahūūm ta wób sa wē. Nayyw hē bē kawaj'āān manāh. Taw'āāts hē kamahān gó bē gadoo, ta wób bē ganen'aak do ramoo boo né paawä bē hā.

³ Séd ēr h'yyb hedo däk P'op Hagä Do Sahee an'oo bā. Ti hyb n'aa taw'āāts hē bē hyb n'aa tam'aah, h'yyb nyyw gó had'yyt hē bē babok ta wób sa wē, tanahähn hyb n'aa séd bē h'yyb hedoo doo.

⁴ Sét né hē Jesus hub hadoo eér, ta hā h'yy ka'eeh doo. Sét né hē P'op Hagä Do Sahee ēr gadoo doo. Ti hadoo na-āāj hē, sét né hē baad hadoo do bē gada do ta jawén bē gadoo do pan'aa, bē P'op Hagä Do wén naëej wät.

⁵ Sét né hē ēr Wahë N'aa, Jesus, Tak'ēp Hyb N'aa Jawyk Doo. Sét né ēr h'yy ka'eeh doo. Sét né hē ēr nu gahem'uun doo.

⁶ Sét né hē P'op Hagä Doo, sahōnh hē ta hā h'yy ka'eeh do sa Yb, sahōnh hē tabag'āās doo, sahōnh hā moo wät doo, sahōnh hē ēr h'yyb gó hawät doo.

⁷ Tii d' tahado né paawä, sét nado ēr hā tanoo do ēr hajaa doo. Kristo h'yyb däng doo da, sahōnh hē sa hā tabanoo ji hajaa do P'op Hagä Do Sahee anoo doo.

⁸ Ti hyb n'aa né hē hahŷŷ da P'op Hagä Do kyy kerih do her'oot paah:

“P'op tabasëëk noo gó,
duu hēnh rabana ta majjū wób tameso padëëk do
tan'oo bā.
Tii bā sa matym n'aa taban'oo däg kän ta karapee
hā.”*

* **4:8** Saaw-Mo 68.18

9 (Hahŷŷ d' tahanäng pé ti p'op tabasëëk doo: Tabasëëk do pooj jé badäk hahŷŷ bã Kristo bewäd hyng.

10 Ti né hẽ ti hŷ pong jé hasëëk do sahõnh hẽ sa bahãnh tabahado däk hyb n'aa, sahõnh hẽ tabag'ãǟs hyb n'aa kä.)

11 Ti né hẽ ti ta wób hã tabanoo ta mejüü do rabahadoo hyb n'aa. Ta wób hã tabanoo P'op Hagä Do Sahee sa hã metëeh do her'oot doo. Ta wób hã tabanoo ta panyyg hanäm do jé pad'yvt hẽ rabaher'ood hõm hyb n'aa. Ta wób hã tabanoo Jesus hã h'yy ka'eeh do sa hagä n'aa, sa ma matëg rabahadoo hyb n'aa.

12 Ti hadoo pé tawén noo sa hã, P'op Hagä Do karapee ramasa hyb n'aa, takarën do ta karapee rahajaa ramoo bok hyb n'aa. Tii d' tawén d'oo na-ãäj hẽ, Kristo hã h'yy ka'eeh do rah'yy kahej'oonh hyb n'aa, baad rah'yy ka'eeh, baad raky dahé magyys hẽ hyb n'aa,

13 sahõnh hẽ ëer, séd hã ër h'yyb hedo däg kän hyb n'aa ër h'yy kaha'eeh do hyb n'aa, P'op Hagä Do T'aah ër hapäh do hyb n'aa. Aj'yy h'yyb mapeëe däk do hadoo ër bahado däk tii bã, Kristo hado däk né hẽ ër bahadoo hyb n'aa kä.

14 Tii bã, dooh karepé ër hado boo bã kä. Dooh h'oo t'aah hadoo ër hado boo bã, jé pad'yvt hẽ maadaka maeh do mahüüm doo, jé pad'yvt hẽ bah'ood ahëm hõm doo. Dooh ajyy ji hã wad'ii doo, h'yy kamep'ëeh doo me panyyg hahup nadoo do rama mehet'ëëk do ër ky dahé wäd bã, ý hanäng péh.

15 Hŷŷ kä, taw'ãǟts hẽ kamahän gó ër ber'oot ër maa newëë baad hadoo do ky n'aa, sahõnh hẽ ta

ti hā የ h'yyb mepēē däk hyb n'aa, Kristo hadoo የ bahado däk hyb n'aa kä. Ta hā h'yy ka'eeh do sa nu gabóg né ti Kristo.

¹⁶ Ta hub hadoo eēr. Sahōnh hē ji hā hanäng doo, ji tsyym hedoo doo, ji moo hedoo doo, ji jarāā masoo baad tabahadoo hyb n'aa. Sahōnh hē ji hā hanäng do baad rado bā, baad ub tii bā ji, ji hejoonh. Ti hadoo የ hā, Jesus hā h'yy ka'eeh do hā: Kamahān gó የ sahōnh hē የ moo boo bā Kristo, የ nu gabóg, sét ken'yyh የ hā tanoo doo, tii bā የ da h'yy kahej'oonh, baad የ h'yy kae magyys hē, baad የ ky dahé magyys hē.

¹⁷ Ti hyb n'aa, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do kyy gó tak'ëp péj bē ū mejūū, P'op Hagä Do sa h'yyb gó nahapäh do rababok doo da bē aboo boo manä wäd! Daap hadoo do rahyb n'aa newëē do jawén rababok tii.

¹⁸ H'yy gatemah baad hadoo do hā. Nabuj keh'ūūm do hyb n'aa, dooh rah'yy kadawuung bā, dooh rah'yy gah'ood bā P'op Hagä Do hā. Ti hyb n'aa dooh rahapëē bā na-ääj hē papuuj gó ji awät doo, ji hā P'op Hagä Do anoo doo.

¹⁹ Rawao däk nesaa do ramoo bok do hā. Ti hyb n'aa dooh ranu mebyy wäd bā nesaa do ramoo bok do hā. Sa h'yyb karēn do jawén rababoo had'yyt hē. Hajōng hedoo pé nu meby n'aa näng do ramoo boo had'yyt hē. Dooh rah'yy keba bā ta ti hedoo do hā. Kah'ūūm ta ti nesaa do rakarēn doo.

²⁰ Bēē kä, dooh ta ti rababok doo da bē aboo boo bā do hyb n'aa Kristo bē wén hapëē däk bē h'yyb gó.

²¹ Bē ky n'aa napäh né hē Kristo ky n'aa. Bē ää ma met'ëēg wät nyy da takarēn bē babok, ta hā bē

h'yy kata däk do hyb n'aa. Baad hadoo do ky n'aa Jesus hanaa bë ãã ma met'ëeg wät doo.

²² Bë ãã ma met'ëeg wät, bë beréd hõm hyb n'aa pooj já bë babok do paah, ji h'yyb karẽn do ji tawadii do hyb n'aa baad nado wäd doo.

²³ Bë ãã ma met'ëeg wät, bë an'oo bë P'op Hagä Do h'yyb wareem.

²⁴ Bë ãã ma met'ëeg wät, bë gadoo hyb n'aa kä bë h'yyb tym papuuj, P'op Hagä Do mo haj'aa ta da hadoo tabahadoo hyb n'aa. Baad had'op ji bawät, P'op Hagä Do karẽn doo da ji bawät ta ti an'oo bä. Baad hadoo do hanaa ta tii da ji bawät doo.

²⁵ Ti hyb n'aa bë noo kanesa manäh. Taw'ãäts hẽ bë noo gehub bë da hadoo do sii bë er'ood bä, séd uuh èr sahõnh hẽ èr bahadoo do hyb n'aa.

²⁶ Bë kawaj'ãän bä, bë an'oo manä baad nadoo do bë moo boo ta ti hyb n'aa. Kawaj'ãän bë hyb n'aa hũüm manäh. Bë h'yyb ehód manä bë kawa-jääñ doo.

²⁷ Bë an'oo manä ta tyw n'aa Dijab[†] hã, bë tah'yyb natatuk hyb n'aa.

²⁸ Pooj já hets'ëek doo, taw'ãäts hẽ dooh tetsëeg wäd bä. Taw'ãäts hẽ tamoo wät hÿy kä, ta wë tabanäng hyb n'aa, wë bedoh do tamasa hyb n'aa kä.

²⁹ Bë esog manä nesaa do ta wób h'yyb rejääñ doo. Jääñ hẽ baad hadoo doo, ta wób masa do bë her'ood. Ji da hadoo do h'yy katón bä, ji h'yyb en'yym ji her'oott doo me. Tatsebee bä, tsebé doo

[†] **4:27** Gereg kyy me ramaneëenh Nesaa Do Yb, Dijab. “Ji taky n'aa tapa had'yyt doo”, tahanäng pé ti Dijab.

me ji ber'oot. Ti hõm do had'yyt hẽ. Tii d' bẽ bad'oo baad tanu däng hyb n'aa maa new'ëe do sa hã.

³⁰ Bẽ er'ood manäh, bẽ moo boo manä na-ääj hẽ P'op Hagä Do Sahee h'yy katón hanoo doo. Ta Sahee P'op Hagä Do anoo dó ër hã, ër ta kara-pee tametëeh hyb n'aa. Tanoo dó ër hã baad ër tabed'ëep bã kä.

³¹ Taw'ääts hẽ bẽ eréd hõm sahõnh hẽ bẽ manabaan doo, h'yy ganapüü doo, ji kawajääñ doo, ky ked'aak doo, ta see ji ky n'aa rejää do na-ääj hẽ. Taw'ääts hẽ bẽ eréd hõm né hẽ bẽ da hadoo do bẽ pan'aa takyyk doo.

³² Taw'ääts hẽ h'yyb nyyw gó bẽ gadoo ta wób. Taw'ääts hẽ bẽ t'yyd mehïñ bẽ da hadoo doo. Taw'ääts hẽ bẽ mabaan hõm baad nadoo do ta wób bẽ hã rabad'oo doo, nesaa do bẽ moo bok do paah Kristo hyb n'aa P'op Hagä Do mabaan hõm doo da né hẽ.

5

¹ Ti hyb n'aa, taw'ääts hẽ P'op Hagä Do bad'oo doo da né hẽ bẽ bad'oo, ta taah tak'ëp takamahän do bẽ bahadoo do hyb n'aa.

² Taw'ääts hẽ kamahän gó bẽ babok, Kristo ër takamahän doo da né hẽ, ta daaj hẽ takan'oo däk doo, ër hyb n'aa tadajëp hyb n'aa. P'op Hagä Do h'yy gadajang Jesus hã, ta daaj hẽ takan'oo däk do hyb n'aa ër hyb n'aa tadajëp noo gó.

³ Bẽ aã manä bẽ ÿým nadoo do sii, bẽ patug nadoo do sii. Bẽ moo boo manä nesaa do nu meby n'aa näng do bẽ hã hanäng doo me. Bẽ hyb n'aa hũüm manä bẽ ma. Tabad'op hẽ ti hedoo do bẽ moo boo manäh. Dooh bẽ er'ood bẽ da hadoo do

sii ta ti hedoo do ky n'aa. Dooh tii da P'op Hagä Do karapee tsyt hẽ ta wẽ taseew hõm do raboo bã.

⁴ Bẽ er'ood manã nesaa do nu meby n'aa näng doo. Daap hadoo do na-ãaj hẽ, taw'ãäts hẽ dooh bẽ her'ood. Taw'ãäts hẽ dooh bẽ ky masuuj bã nu meby n'aa näng doo me ta wób rakawew'aam hyb n'aa. Dooh tii da rer'ood bã Jesus hã h'yy ka'eeh doo. Taw'ãäts hẽ hahÿý da bẽ bad'oo: P'op Hagä Do wẽ ër tsebé baad hadoo do ër hã tanoo do hyb n'aa.

⁵ Baad ſ̄ karẽn bẽ bahapäh hahÿýh: Sa ſ̄ȳm nadoo do sii, sa patug nadoo do sii he'ÿýh doo, nesaa do nu meby n'aa näng do sa hã hanäng doo me ramoo bong doo, sa ma rahyb n'aa h'üüm do na-ãaj hẽ, dooh ragado bã Kristo P'op Hagä Do daheeh rabag'ãäts doo bã. Sa ma rahyb n'aa h'üüm doo, kabarii hã h'yy kaha'eeh do hadoo, sa ma hã rah'yyb padëék do hyb n'aa. Dooh P'op Hagä Do hã rah'yy kae heh'äät ta tii.

⁶ Bẽ gado manã ky kamep'ëeh doo me bẽ rakarẽn bã bẽ rawad'i bã, ji hajaa nanäng nesaa do ji moo wäd bã räher'ood bã. Ta ti hedoo do hyb n'aa né hẽ P'op Hagä Do rejää da nabuj keh'üüm doo.

⁷ Ti hyb n'aa sa da bẽ h'yyb hedo manäh.

⁸ Badagyp do hadoo doo gó bẽ babok paah. Hÿý kä ta bag hadoo doo gó bẽ baboo däk Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hã bẽ h'yy kata däk do hyb n'aa. Ti hyb n'aa taw'ãäts hẽ ta bag hadoo doo gó né hẽ bẽ babok.

⁹ Ta bag gó ji awäd bã, baad ji ky enyym, baad hadoo do P'op Hagä Do karẽn do ji moo wät, dooh ji noo kanesa bã, dooh ji wad'i bã.

¹⁰ Baad bẽ hyb n'aa newë, Tak'ëp Hyb N'aa

Jawyk Do karēn do hā bē h'yy kadaw'uuh hyb n'aa.

¹¹ Bē moo boo manä badagyp do hadoo doo gó habok do ramoo heb'ooh doo. Dooh baad hadoo do ta ti hanaa. Bē maher'ood sa hā, bē metäh sa hā, baad nado rabahapäh hyb n'aa ta ti badagyp hadoo doo gó moo kahew'ëët doo.

¹² (Nu meby n'aa näng kejën doo gó ramoo heb'ooh do ky n'aa ji her'ood bā.)

¹³⁻¹⁴ Ti hadoo né hē, sa hā ji maher'ood bā, ji metä bā sa hā nyy da P'op Hagä Do karēn ji hā, nesaa do né hē ti ramoo bok doo, rabahapäh da tii bā. Ta bag banäng bā ji manyyh do badagyp doo gó kejën do hadoo tii. Ta bag metëëh, ji bahapäh da ny hadoo ta tii. Ti hyb n'aa hahÿý da ta wób sa kyyh:

“Ty gawëëj däg haÿýh do õm.
Ganä da dejëp do mahang hawät do õm.
Tii bā Kristo bag adäng da a hā.”*

¹⁵ Ti hyb n'aa, taw'ääts hē baad bē hyb n'aa matakä nyy da bē babok. H'yy gatemah do rababok doo da bē aboo manäh. Taw'ääts hē P'op Hagä Do karēn do hā h'yy genäh do rababok doo da bē babok.

¹⁶ Ta tyw n'aa nyy bā baad hadoo ji moo wät hyb n'aa, taw'ääts hē bē moo boo né hē baad hadoo doo, nesaa do jé pad'yyt hē takah'üüm kän do hyb n'aa da hē.

* ^{5:13-14} Gadagyp do hadoo doo gó habok doo, ha'ÿýh do hadoo, dejëp do hadoo na-ääj hē P'op Hagä Do ranahapäh do hyb n'aa. Kristo ky n'aa ji gado bā ji ty gawëëj däk do hadoo, ji ganä wät do hadoo.

¹⁷ Ti hyb n'aa bë h'yy gatema manäh. Taw'ääts hẽ bë h'yy kadaw'uuh Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do karẽn do hã.

¹⁸ Bë eëg manä hejoonh do bë ba'oom hyb n'aa. Ji baoom do ji tah'yyb mahüüm nesa do ji her'oot, nesaa do ji moo wät hyb n'aa, ji tarejää na-ääj hẽ. Taw'ääts hẽ P'op Hagä Do Sahee tii, bë an'oo baad bë tah'yyb mahüüm hyb n'aa.

¹⁹ Tii bã, Saaw-Mo hã hanäng do kejäm do ky n'aa me, ta see pé P'op Hagä Do ji ma ejäm do ky n'aa me na-ääj hẽ bë Maher'ood ta wób.[†] Tii bã, bë h'yyb gó naa Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do bë j'aa etsë, bë ma ejäm.

²⁰ Tii bã, P'op Hagä Do Sahee bë tah'yyb mahüüm do hyb n'aa, taw'ääts hẽ ër Wahë N'aa Jesus Kristo häd gó had'yyt hẽ bë h'yy gadeja P'op Hagä Do ër Yb wë. Taw'ääts hẽ sahõnh hẽ hyb n'aa bë h'yy gadeja ta wë.

²¹ Kristo bë weh'ëeh do hyb n'aa taw'ääts hẽ bë da hadoo do bë ky daheeh. Taw'ääts hẽ kawana-jääñ doo gó bë gadoo bë ramaher'ood bã.

Ýj hã tamaher'oot do ky n'aa hahýýh

²² Ýj, taw'ääts hẽ bë ky daheeh bë patug, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do bë ky daheeh doo da.

²³ Ta ýym nu gabóga patug, Kristo, ta hã h'yy ka'eeh do sa nu gabóga hadoo doo da. Kristo hub hadoo do ta hã h'yy ka'eeh doo. Kristo sa h'yyb tym dëeb.

²⁴ Taw'ääts hẽ Kristo hã h'yy ka'eeh do ta hã raky daheeh doo da sahõnh hã sa ýym raky daheeh sa patug.

[†] **5:19** Ta wób ji h'yyb en'yym hyb n'aa tii, sahõnh hẽ ratsebé hyb n'aa na-ääj hẽ.

Ajyy hā tamaher'oot do ky n'aa hahŷŷh

²⁵ Ajyy, taw'āāts hē bē kamahān bē āj, Kristo ta hā h'yy ka'eeh do takamahān doo da, ta daaj hē sa hyb n'aa takan'oo däk doo,

²⁶ tsyt hē ta wē tabasëew hōm hyb n'aa, baad sa hā tabenäm hyb n'aa. Ta ky n'aa hyb n'aa sa hā tabenäm. Naëng me tabenäm hadoo sa hā.[‡]

²⁷ Tii d' tawén d'oo, tak'ēp hanäm gó takarēn ta hā h'yy ka'eeh do rababoo däg kän, ta wē tagadoo noo gó. Takarēn dooh hesus hedoo doo pé sa mahang hanäng. Takarēn dooh baad nadoo do sa mahang hanäng péh. Tsyt hē nesaa do mahānh, baad had'op doo da rababoo däk takarēn.

²⁸ Taw'āāts hē ajyy rakamahān sa āj, Jesus bad'oo doo da né hē ta hā h'yy ka'eeh do wē. Taw'āāts hē sa hā hē rakamahān doo da ajyy rakamahān sa āj. Jé ta ŷŷm kamahān doo, ta daaj hē ti takamahān ta hā hē.

²⁹ Ta ti ŷ wén her'oot, dooh ta daaj hē, ta hub ty n'aa ges'yyk péh. Ji waa ji esoos ji bahejoonh hyb n'aa, baad ji hag'āās ji hub hā. Ti hadoo Kristo bad'oo ta hā h'yy ka'eeh do hā, baad ji tabahag'āās.

³⁰ Sét ken'yyh ëér, ta hub uuh hadoo ëér.

³¹ Hahŷŷ da takerii däk Genesis hā: “Ti hyb n'aa kä m' aj'yy kä sa yb sa ŷŷn mahānh kä sa m'aa hēnh kä, tagatëe hyb n'aa ta ŷŷm kä. Raketëe jawén paa bā sét rabahado padëëk ta ŷŷm daheeh”, § näng kerih doo.

³² Tak'ēp tabahetsooh ta ti kerih do ky n'aa see pooj jé ji nahapäh doo. Hā ŷŷ, Kristo, ta hā

[‡] **5:26** Ji nu kemuun do ky n'aa tii. § **5:31** Genesis 2.4

h'yy ka'eeh doo, séd h'yyb hedoo do ky n'aa ta ti
taher'oot na-ãäj hē.

³³ Te hub né paawä ta tii, ketëe do sa ky n'aa
na-ãäj hē taher'oot. Ti hyb n'aa sahõnh hē bë
ajyy, taw'ääts hē bë kamahän bë äj bë hā hē bë
kamahän doo da. Taw'ääts hē ÿj raweh'ëeh sa
patug.

6

*Karapee, pahëew, maruus, sa yb hā na-ãäj hē
tamaher'oot do ky n'aa hahȳȳh*

¹ Karapee, pahëew, maruus, Tak'ëp Hyb N'aa
Jawyk Do karapee bë bahadoo do hyb n'aa, bë ky
dahé bë yb, bë ÿn. Taw'ääts hē né hē ta tii da bë
bad'oo.

² Hahȳȳ da kerih do hā: “Mawehëë a yb, mawehëë
a ÿn.” Jääm pooj jé P'op Hagä Do ky n'aa
jaw'yyk do ji ky dahé bā baad hadoo do ji gadoo
taky däng do tii.

³ Hahȳȳ da ji hā taky däng: “Mawehëë bā a yb,
mawehëë bā a ÿn õm wäd dawëët da badäk hahȳȳ
bā”*

⁴ Bëëh, sa yb, bë ejäg manä bë taah rah'yy
ganapõ mahänh. Taw'ääts hē baad bë baw'ëeh
baad bë maher'ood sa hā, baad rababok hyb n'aa.
Bë ma met'ëeg sa hā nyy da Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk
Do karën ji bawät.

Sa karom hā, sa kariw n'aa hā na-ãäj hē tamaher'oot do ky n'aa hahȳȳh

⁵ Bëëh, sa karom, bë ky dahé bë kariw n'aa. Baad
bë wehëë sa hā. J'ooj madäk doo me bë moo boo

* **6:3** Dew-Teronom 5.16

manäh bë ramejūū doo. Kristo bë ky daheeh doo da bë ky dahé bë kariw n'aa.

6 Taw'ääts hẽ dooh jääm hẽ bë ky daheeh bë moo bok do tahegää bä, bë hã taj'aa etsë bë karën paawä do hyb n'aa. Kristo karom bë bahadoo do hyb n'aa, bë h'yyb gó naa, P'op Hagä Do karën doo da bë moo boo sahõnh hẽ.

7 T'öp bë h'yyb gó naa, tsebé doo me, bë moo boo bë ramejūū doo. Taw'ääts hẽ Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do wë bë moo bok ta ti bë h'yyb gó, ajyy wë had'yyt nado.

8 Hahŷ bë hyb n'aa newë: Sahõnh hã Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do anoo da baad hadoo do ji moo wäd wät do mabaj, ta see karom ji do bä, sa karom ji nado bä na-ääj hẽ.

9 Bëeh, sa kariw n'aa hedoo doo, bë karom bë raweh'ëeh doo da bë wehëë na-ääj hẽ sa hã. Bë eäm manä bë karom, sét né hẽ ji Kariw N'aa hŷ pong jé hawät do bë bahapäh do hyb n'aa. Bë karom sa Kariw N'aa, bë kariw n'aa na-ääj hẽ né tii. Ta ti dooh tasëew bä ji mahang. Séd gó tagadoo sahõnh hẽ. Ti hyb n'aa tabad'oo doo da bë bad'oo.

Ji mo n'aa jesuu n'aa ky n'aa hahŷŷh

10 Tagadëëg ub bë ź maher'oot hahŷŷh: Bë h'yy kahejój Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hanaa, tak'ëp hadoo do ta hejój hanaa.

11 Kaneb'ooh do pooj jé sahõnh hẽ ta mo n'aa jesuu n'aa warahén dadák doo da, ta kuman tado däk doo da, bë dadäg hadoo bë mo n'aa jesuu n'aa, bë ado däg bë kuman hadoo do bë hã P'op Hagä Do an'oo däk doo, Dijab karën bä bë tawadii, bë hã tanahajaa hyb n'aa, ta hã bë j'aa ketsë hyb n'aa.

12 Ta ti ÿ wén her'oot, dooh ajyy ēr majīi rado bā. Karap'aar h'yyb nesaa do hedoo do hyb n'aa jewyk doo, nesaa do hejój n'aa näng doo, badäk hahȳy bā badagyp do hadoo doo gó habok do hā bag'āās doo, ti né hē ēr majīi. Kabaj'aa hedoo do nesaa do wē hā habong doo, ti né hē na-āāj hē ēr majīi.

13 Ti hyb n'aa, bē ado däg sahōnh hē bē mo n'aa jesuu n'aa, bē kuman hadoo do na-āāj hē P'op Hagä Do anoo doo, nesaa do bē wē takajaa noo gó nesaa do bē hā tanahajaa hyb n'aa, sahōnh hē bē bahajaa bā kä, bē j'aa ketsē hyb n'aa kä.

14 Baad bē hyb n'aa matakä däg. Bē ehub had'yvt hē bē her'oot do hā, ēr majīi wē bē bahej'oonh hyb n'aa. Warahén ta baa wyd tadaädäk doo da tii, tanahewaat hyb n'aa. Warahén ta h'yyb gatsapoog n'aa tadaädäk doo da baad takan'yyh hyb n'aa, baad had'op bē aboo baad bē kan'yyh hyb n'aa.

15 Warahén ta tsyyym suun tapadedëök doo da takahej'oonh hyb n'aa, tii da baad bē gado panyyg hanäm doo, h'yyb nyiyw gó ji bawät hanoo doo, nesaa do hā bē h'yy kahej'oonh hyb n'aa.

16 Warahén gatoj jesuu n'aa hadoo ji h'yy ka'eeh doo. Bē h'yy kae né hē. Bē h'yy kae bā bē hajaa bē meduuk gatoj hadoo do hahōng do Nesaa Do Yb hanaa. Bē h'yy kae bā, bē hajaa bē medug bā Nesaa Do Yb bē tah'yyb tatuuk doo.

17 Warahén ta soog sapaar s'ëeb tadaädäk doo da, baad bē hyb n'aa newë had'yvt hē bē Jesus edëëb wät né hē nesaa do mahānh. Bē ado däg na-āāj hē P'op Hagä Do Sahee anoo do sēn-jeer, P'op Hagä Do kyyh.

18 Bē er'oood had'yvt hē P'op Hagä Do sii, bē hā ta

Sahee h'yyb mahūūm doo da. Bë ky n'aa ets'ëë bë tamasaa had'yyt hē hyb n'aa. Bë hyb n'aa matakä had'yyt hē. Bë h'yy gejë hōm manäh. Bë ky n'aa ets'ëë had'yyt hē ta wōb Jesus hā h'yy ka'eeh doo.

19 Taw'āāts hē hēp ū n'aa na-āāj hē bē ky n'aa
etsēē, ū ber'oot bā, P'op Hagā Do anoo hyb n'aa hā
ū ū ū her'oot do pan'aa, h'yyb neūym doo me ta ky
n'aa hanām do pooj jé ji nahapāh do ta wób hā ū
maher'oot hyb n'aa.

20 Ta ti ky n'aa hanäm do rod n'aa ūyā, Jesus
mejūū doo, ū rawén dawäts gëët. Hëp ū n'aa bë ky
n'aa ets'ëë, ta ky n'aa hanäm do h'yib neyym doo
me ū baher'oot hyb n'aa, hää ū Jesus karën doo da.

Paw-Ro kedëë hõm do ky n'aa hahyঃ

²¹ Tikiko, ēr hÿj̄ hadoo do baad ēr kamahän doo, baad ãä sii Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do wë moo wät doo, bë da tamaher'oot sahõnh hē këh ÿ n'aa.

22 Bë wë ū mejūū tabahōm bë tamaher'oot hyb
n'aa nyy da babä ãã babok, bë tah'yeb en'yym hyb
n'aa na-ããj hë.

²³ Åä karēn h'yyb näw, kamahän doo, baad h'yy ka'eeh do na-ääj hē P'op Hagä Do är Yb, Jesus Kristo Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do ranoo bë hā häj haa hedoo doo.

²⁴ Ää karën sahõnh hẽ ör Wahë N'aa Jesus Kristo
hã had'yyt kamahän do wẽ P'op Hagä Do ky
enym. Jääm hẽ kä.

**Pop Hagä Do Panyyg Hanäm Do Hahýÿh
The New Testament in the Nadëb language of Brazil
(BR:mbj:Nadëb)**

O Novo Testamento na língua Nadëb do Brasil

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nadëb (Nadeb)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nadëb

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023
c5681c4e-55f8-5b64-badf-af07c5e28afc